

Ομιλία του Οικουμενικού Πατριάρχη κατά τον Εσπερινό της εορτής του Αγίου Παΐσιου

/ [Πεμπτούσια· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ Α.Θ.ΠΑΝΑΓΙΟΤΗΤΟΣ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ

κ.κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΕΣΠΕΡΙΝΟΝ ΤΗΣ ΕΟΡΤΗΣ

ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΑΪΣΙΟΥ ΤΟΥ ΑΓΙΟΡΕΙΤΟΥ (11 Ιουλίου 2015)

Ιερώτατε Μητροπολίτα εκπρόσωπε της Α. Μακαριότητος, του Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Ιερωνύμου,

Ιερώτατε Μητροπολίτα Κασσανδρείας κ. Νικόδημε, Ποιμενάρχα της Θεοσώστου ταύτης επαρχίας,

Ιερώτατοι άγιοι αδελφοί Αρχιερείς,

Εντιμότατοι εκπρόσωποι των αρχών,

Οσιωτάτη Καθηγούμενη της Ιεράς Μονής ταύτης του υιού της βροντής Μοναχή Φιλοθέη, μετά της περί υμάς Ιεράς Αδελφότητος,

Ευλογημένοι προσκυνηταί της χάριτος και της πρεσβείας του εν Οσίοις Πατρός ημών Παΐσιου του Αγιορείτου,

«Θαυμαστός», ως αληθώς, «ο Θεός εν τοις Αγίοις Αυτού», αναφωνούμεν προερχόμενοι εκ του Οικουμενικού Πατριαρχείου, προς την ενταύθα τιμιωτάτην κληρουχίαν αυτού, η οποία βιώνει συνεχώς την παρουσίαν του θαύματος του Κυρίου, συντελουμένου καθ' εκάστην διά των Αγίων Του. Όπως ακριβώς συμβαίνει και με την Έκκλησίαν των μαρτύρων και της συνεχούς σταυρώσεως, την Μητέρα όλων μας Εκκλησίαν της Κωνσταντινουπόλεως, της οποίας γνήσιον τέκνον και ανάστημα υπήρξεν ο τιμώμενος απόψε Όσιος Παΐσιος, ο Αγιορείτης και συγχρόνως καππαδόκης και οικουμενικός Άγιος.

Είναι μεγάλη η χαρά και η τιμή του Πατριάρχου του Γένους, του Επισκόπου του Αγίου Όρους και Αρχιεπισκόπου και Πατριάρχου της ευλογημένης τούτης περιοχής, να τελή σήμερα μαζί σας τον πρώτον εσπερινόν της μνήμης του Οσίου Παΐσιου του Αγιορείτου, του μεγάλου αυτού Αγίου, τον οποίον ανέδειξεν ο Θεός κατά τους δυσκόλους αυτούς διά την Ελλάδα καιρούς, ο οποίος ως άλλος ήλιος ανέτειλεν από την Καππαδοκίαν και από το Περιβόλι της Παναγίας και φωτίζει τα σκοτάδια της ανησυχίας, της αβεβαιότητας και της ανασφαλείας, που μας τυλίγουν καθημερινώς.

Και είναι μαζί μας, δίπλα μας, κοντά μας, ο Άγιος -διά να ομιλήσωμεν με την ιδικήν του απλοϊκήν φρασεολογίαν, φρασεολογίαν ενός συγχρόνου Κοσμά του Αιτωλού-αυτάς τας δυσκόλους στιγμάς και μας λέγει: μη φοβείσθε, είμαι μαζί σας, ο Θεός είναι μαζί σας, δεν θα σας αφήση να δοκιμασθήτε περισσότερο από όσον ημπορείτε να αντέξετε. Όλα τα παραχωρεί διά το καλόν μας. Αι δυσκολίαι θα παύσουν μόνον με την δύναμιν και με την Χάριν Του, θα παύση η τρικυμία, θα έλθη η γαλήνη.

Ο Όσιος Παΐσιος είναι ο Γέροντας της αγάπης, της θυσίας, της πίστεως, της αυταπαρνήσεως, της αρετής, της καρτερίας, της υπομονής, ο οποίος μας παρακολουθεί και κατά την εσπερινήν αυτήν δέησιν με την απέραντον αγάπην και στοργήν του, μας προστατεύει, μας παρηγορεί και μας παρακινεί προς επιστροφήν εις τας αξίας μας, τας αξίας του Θεού και του Ρωμαϊκού Γένους μας και του Ορθοδόξου πολιτισμού μας. Αλλά συγχρόνως ο Άγιος Παΐσιος είναι και

οικουμενικός Άγιος, χωρίς επίγειον πατρίδα· αληθινή πατρίδα του δεν ήτο ούτε η Καππαδοκία, ούτε η Κόνιτσα, ούτε το Σινά, ούτε το Άγιον Όρος· πατρίς του ήτο και είναι η βασιλεία των ουρανών, από όπου και κηρύττει, παρά την απλότητα και την πραότητα του, λόγον βροντής, όπως ο Θεολόγος προστάτης της Μονής ταύτης, λόγον τιμαλφή αξιών αιωνίων, αι οποίαι οδηγούν εις ανάπαυσιν καρδιών και ψυχών.

Ο Όσιος Παΐσιος επέλεξεν εκ νεότητος τον τρόπον του χριστιανικού βιώματος. Χαρακτηριστικά του τρόπου αυτού είναι το σταυρικόν, το μαρτυρικόν και το θυσιαστικόν στοιχείον. Αι καππαδοκικαί πνευματικάί ρίζαι και πηγαί του και κυρίως ο σπόρος της αρετής, τον οποίον εφύτευσεν εις την καιομένην καρδίαν του ο Γέροντάς του Όσιος Αρσένιος ο Καππαδόκης, ο οποίος ευρίσκεται εδώ, εις την μοναστικήν αυτήν κυψέλην, πνευματικώς και σωματικώς με τα τίμια λείψανά του, εκαρποφόρησαν εις τον Γέροντα Παΐσιον εκατονταπλασίως. Ωθούσαν και καθοδηγούσαν τον Όσιον εις ένα διαρκές μαρτύριον συνειδήσεως, το οποίον διελαλείτο εις τα όρη, εις την έρημον, εις τα σπήλαια, εις τας Μονάς, εις τα κελλία, εις την οικουμένην άπασαν.

Ο Άγιος επέλεξεν, εξ αρχής τα δύσκολα και τα βαριά, όπως έλεγεν ο ίδιος. Η ηρωική αποφασιστικότης του εις την αγάπησιν του σταυρού και των δυσκολιών, αι οποίαι οδηγούν με βεβαιότητα εις την ανάστασιν και εις την χαράν, πρέπει να μας προβληματίζη κατά την σημερινήν εποχήν των πολλών και γενικών άλυτων αδιεξόδων, τα οποία αντιμετωπίζομεν οι εγγύς και οι μακράν.

Το σημερινόν μήνυμα του Αγίου Παΐσιου μέσα εις τας πολλές δυσκολίας ολοκλήρου του κόσμου είναι η ελπίς, που απευθύνεται εις κάθε απελπισμένον και προβληματισμένον άνθρωπον. Οι σύγχρονοι Έλληνες απόψε και πάντοτε πρέπει να έχωμεν εστραμμένην την προσοχήν μας εις τον λόγον του, ο οποίος είναι πάντοτε σύγχρονος και επίκαιρος και ευεργετικός. Ο λόγος του κρυστάλλινος, ως Λόγος του Θεού, ευρίσκει απήχησιν εις την καρδίαν κάθε Έλληνας, διότι ηγάπησε –και ηγάπησε πολύ– και την Πατρίδα και τον Λαόν. Ευρίσκει απήχησιν, διότι δεν υπάρχει δυσκολία, την οποίαν εμπειρικώς δεν έζησεν ο Γέροντας –ο Άγιος Παΐσιος–. Έτσι και σήμερον μας λέγει: «Δεν έχετε χρήματα; Και εγώ δεν είχα ποτέ. Όλα τα εμοίραζα στους έχοντες ανάγκη. Είσθε πτωχοί; Εγώ υπήρξα πτωχότερος από σας. Πεινάτε; Σε όλη την ζωή μου εκουσίως πεινούσα. Ζούσα με μια ντομάτα, με λίγο παξιμάδι, με λίγο ψωμί. Κρυώνετε; Πάντοτε εκρύωνα και δον άναβα σόμπα στο κελλί μου. Είσθε ασθενείς και ταλαιπωρημένοι χωρίς φάρμακα, χωρίς μέλλον; Ήμουν ασθενής πάντοτε και ποτέ δεν εζήτησα από τον Θεόν να μου πάρη την ασθένειαν. Πέρασα κι εγώ από την δίστομον μάχαιραν των πόνων της ασθενείας του καρκίνου. Πονείτε και κλαίετε; Μια ζωή επόνεσα και εσήκωσα τις αμαρτίες των άλλων...».

Ο Άγιος Παΐσιος εσφράγισε την ζωήν του με το εκούσιον μαρτύριον της συνειδήσεως. Το μαρτύριον της συνειδήσεως είναι το εσωτερικόν εκείνο βίωμα που ένα μόνον γνωρίζει, το διδόναι και το προσφέρειν. Το μαρτύριον τούτο ήτο διά τον άγιον δώρον και χάρισμα· ήτο η δύναμις του Θεού και συγχρόνως η ιδική του δύναμις, που ενίσχυε το αδύναμον και ασθενικόν του σώμα, όπως ενίσχυε και τον καχεκτικόν και αδύναμον Απόστολον Παύλον, ο οποίος έλαβε την θείαν απάντησιν εις την προσευχήν του: «η γαρ δύναμίς μου εν ασθενεία τελειούται». Το μαρτύριον αυτό της συνειδήσεως τον κατέστησεν Άγιον και Όσιον και Δίκαιον.

Η σημερινή εσπέρα είναι σημαδιακή. Δεν είναι μόνον η πρώτη εορτή της μνήμης του Αγίου Παΐσιου, συμπίπτουσα με μίαν εξαιρετικώς κρίσιμον και καιρίαν διά το Έθνος των Ελλήνων στιγμήν. Είναι κυρίως και πρωτίστως παραμυθία και παρηγορία. Εάν έχωμεν την αγάπην του Θεού και την ελπίδα μας εις Εκείνον, τότε έχομεν τα πάντα. Επαναλαμβάνομεν: Εάν έχωμεν την αγάπην του Θεού και την ελπίδα μας εις Εκείνον, τότε μόνον έχομεν τα πάντα. Ο Θεός είχε πάντοτε την αγκαλιά του ανοικτήν εις εκείνον ο οποίος εισήρχετο πονεμένος και απογοητευμένος μέσα από την σαθρήν πόρταν του κελλίου της Παναγούδας αλλά εξήρχετο χαριτωμένος και αναπαυμένος. «Το Γένος μας επέρασε τόσες μπόρες και κλυδωνισμούς», όπως έλεγεν ο Άγιος Παΐσιος, «και δεν εχάθηκε». Δεν φοβούμεθα, λοιπόν, τας παροδικάς θυέλλας οι ορθόδοξοι έλληνες, τας οποίας μετατρέπει εις γαλήνην ο περιπατών επί των υδάτων Κύριος και ενισχύων ημάς, όπως κάποτε τον

λιποψυχήσαντα Απόστολον Πέτρον.

Αδελφοί και τέκνα εν Κυρίω λίαν αγαπητά,

Ο Όσιος Παΐσιος είχε μεταβάλει την καρδίαν του και την ζωήν του εις μίαν παγκόσμιον τράπεζαν του ουρανού. Μίαν τράπεζαν, η οποία χωρούσε όλον τον κόσμον. Μίαν τράπεζαν, από την οποίαν όσα και εάν έπαιρνε κανείς πνευματικά αγαθά, παρέμενε πάντοτε γεμάτη. Μας προβληματίζει ασφαλώς όλους, πατέρες και αδελφοί, η στάσις ζωής αυτή του Αγίου. Και πρέπει να μας προβληματίζη. Ασφαλώς το μέλλον διά τον μη πιστόν Όρθόδοξον Χριστιανόν είναι αβέβαιον και ζοφερόν. Το φως εις το τέλος της σύραγγος ίσως αμυδρόν. Το φως εκ φωτός, ο Κύριός μας, όμως μόνος νοιάζεται δι' ημάς και δεν είναι το φως Του αμυδρόν. Μας φωτίζει και μας καθοδηγεί.

Ευχάριστουμεν, Ιερώτατε αδελφέ άγιε Κασσανδρείας κύριε Νικόδημε, και σας προσωπικώς και την Προεστώσαν του Ιερού Ησυχαστηρίου του Αγίου Ιωάννου του Θεολόγου Γερόντισσαν Φιλοθέην, διά την χαράν να ευρισκώμεθα απόψε προσκυνηταί της χάριτος του Αγίου, η ημετέρα Μετριότης, ο Πατριάρχης σας, ο οποίος εγνώρισε τον Άγιον και εδιδάχθη από το παράδειγμά του και από την διδαχήν του, και ο οποίος ηξιώθη να τον κατατάξη εις το Αγιολόγιον της παγκοσμίου Ορθοδοξίας διά να τιμάται κατ' έτος και όλοι μας να επικαλούμεθα την μεσιτείαν και την προσευχήν του. Είμεθα βέβαιοι ότι και απόψε και πάντοτε ευρίσκεται μαζί μας, κοντά μας, μας συνοδεύει, μας διδάσκει, μας παραδειγματίζει, φωτίζει την ατραπόν της ζωής μας.

Ο Όσιος Παΐσιος λείπει σωματικώς από την Παναγούδα, από το Ησυχαστήριόν Του, από την μοναστικήν κοινότητα του Αγίου Όρους, από το πλήρωμα των πιστών, αλλά είναι παρών εις την ζωήν όλων μας των επαινούντων απόψε την σεμνήν και τελεσφόρον αεί παρουσίαν του εις τον κόσμον, κόσμον οδύνης και περισκέψεως, εις την ευλογημένην αυτήν Πατρίδα, χώραν χειμαζομένην υπό προβλημάτων και επιμόνων καταιγίδων φόβου και ριπών απογνώσεως διά το αύριον. Την διαρκή παρουσίαν αυτήν του Αγίου Παΐσιου επιδιώκει να σημειώση και να εξάρη η προσκυνηματική Πατριαρχική μας επίσκεψις και προσευχητική δέησις σήμερα εδώ, ώστε η Αγαθότης του Παντοδυνάμου, αναφαινομένη κατά το σχέδιον της Θείας Προνοίας, να διαλάμψη ταχέως και να καταυγάση τας αποθαρρυσμένας ψυχάς του χριστωνύμου λαού. Μόνον ο Θεός, ταις πρεσβείαις των Αγίων Του, δύναται να σώση τα απολεσθέντα, να υποδείξη εξόδους και φυγάς εκ των αδιεξόδων, να μετατρέψη σκολιάς και δυσβάτους ατραπούς εις λεωφόρους παραμυθίας και χάριτος. Εις την ευμένειαν του Δεσπότη μας Χριστού μεγάλως συμβάλλει η γνησίως οικουμενική αγιότης του Γέροντος Παΐσιου.

Ας έχωμεν, αδελφοί, όλοι μας, και ας έχη τας θεοπειθείς ευχάς του η χειμαζομένη

Πατρίς των Ορθοδόξων Ελλήνων εις τον αγώνα διά υλικήν και πνευματικήν επιβίωσιν, εις τον οποίον αγώνα ο Άγιός μας, ο Γέροντας της Ελλάδος και της οικουμένης, προπορεύεται και δεικνύει την οδόν. Αμήν.